

Motion till riksdagen

1989/90:Jo72

av Ingvar Eriksson och Carl G Nilsson (båda m)

med anledning av prop. 1989/90:146

Livsmedelspolitiken

Regeringen föreslår att den interna marknadsregleringen för ägg avskaffas.

Regeringens förslag leder till att äggproduktion som med fördel kan ske i Sverige förflyttas utomlands och att ytterligare jordbruksmark därigenom blir överflödigt.

Om exportstödet avskaffas helt, kommer den svenska äggproduktionen att sjunka till ca 85-procentig självförsörjningsgrad för att prisnivån inte skall sjunka så lågt att producenterna slås ut. Först vid denna nivå kan priserna stabiliseras så att producenterna får täckning för sina produktionskostnader.

Den svenska äggkonsumtionen har betydande säsongvariationer. Dessutom förekommer en viss mängd små och mycket stora ägg samt sekunda ägg som de svenska konsumenterna ej efterfrågar. Om konsumenterna skall få valfrihet, måste dessa ägg bortföras från marknaden. Det är naturligt att de exporteras som skalägg eller pulver till länder där efterfrågan finns.

Säsongvis kommer bristsituationer att uppstå som ej kan täckas genom import av färska ägg. Detta beror på att säsongvariationerna är samtidigt i hela Europa. Utländska leverantörer försörjer i första hand sina ordinarie kunder i bristsituationer, även om svenska kunder skulle betala betydligt högre pris. Det är på grund av hälsoläget tillåtet att importera ägg endast från ett fåtal länder. De svenska konsumenterna får i bristsituationer delvis hålla till godo med svenska och importerade lagrade ägg eller ägg av lägre kvalitet, som normalt omhändertas av produktindustrin. En alltför stor sänkning av självförsörjningsgraden medför minskad valfrihet och sänkt kvalitetsnivå.

Vi föreslår därför att riksdagen beslutar tillåta utbytesexport för ägg och äggprodukter. Exporten bör finansieras med stöd av medel som inflyter vid import av utländska ägg, äggprodukter och fodervaror.

På detta sätt kan självförsörjningen på den svenska äggmarknaden hållas vid ca 100 % av konsumtionsbehovet. De svenska konsumenterna kan därigenom erhålla en tämligen kontinuerlig försörjning med färska ägg av hög kvalitet.

Regeringen föreslår också att den statliga regleringen av verksamheten vid KMA upphör.

Om detta förslag genomföres och endast den generellt föreskrivna livsmedelskontrollen återstår, kommer kvalitetsnivån för ägg att sjunka avsevärt och risken för livsmedelshygieniska olägenheter ökar.

En avveckling av kontrollverksamheten ter sig besynnerlig för att inte säga helt felaktig, i varje fall i ett internationellt perspektiv. Kontrollverksamhet för ägg förekommer i nästan alla andra industriländer. Inom EG är den obligatorisk och står under statlig kontroll. Hygien- och kvalitetskontroll hänger oskiljaktigt ihop.

Utvecklingen under senare år har påvisat allt större behov av hygienkontroll bl. a. genom utbrott av salmonella såväl utomlands, t. ex. i England, som i Sverige. En framtida kontroll bör därför främst utgå ifrån hygiensidan och kombineras med en kvalitetskontroll för att bli effektiv. Näringsen har erbjudit sig att utarbeta ett förslag till framtida kontrollverksamhet i samråd med berörda myndigheter.

En betydande import av ägg kan förutses i framtiden. Eftersom hygien-situationen är avsevärt sämre i andra länder, krävs en noggrann importkontroll.

Riksdagen har tidigare beslutat om övergång till äggproduktion på golv. Det är väl dokumenterat att livsmedelshygienen blir sämre och äggkvaliteten lägre i denna produktionsform. Därför ökar också kontrollbehovet.

KMÄs äggkontroll bör fortsätta i nuvarande form till dess att annan kontroll beslutats och sanktionerats genom lagstiftning. Minimikravet bör vara att en framtida kontrollorganisation kan upprätthålla en äggkvalitet åtminstone på nuvarande nivå.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen beslutar tillåta utbytesexport av ägg och äggprodukter att finansieras med införselmedel,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om äggkontrollen.

Stockholm den 8 maj 1990

Ingvar Eriksson (m)

Carl G Nilsson (m)